

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: Železná lávka, spol. s r.o., se sídlem v Praze, Jana Masaryka 179, IČ: 25759213, zastoupeného Mgr. Alešem Eppingerem, advokátem, se sídlem v Praze 1, Vodičkova 710/31, proti žalovanému: Odvolací finanční ředitelství, se sídlem Masarykova 31, Brno (původně Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu) o žalobách proti rozhodnutím Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu ze dne 5.8.2010, č.j. 9782/10-1400-805764, č.j. 9781/10-1400-805764, č.j. 9814/10-1400-805764, č.j. 9779/10-1400-805764, č.j. 9780/10-1400-805764, č.j. 9784/10-1400-805764, č.j. 9792/10-1400-805764, č.j. 9783/10-1400-805764, č.j. 9809/10-1400-805764, č.j. 9812/10-1400-805764 a č.j. 9813/10-1400-805764,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu ze dne 5.8.2010, č.j. 9782/10-1400-805764, č.j. 9781/10-1400-805764, č.j. 9814/10-1400-805764, č.j. 9779/10-1400-805764, č.j. 9780/10-1400-805764, č.j. 9784/10-1400-805764, č.j. 9792/10-1400-805764, č.j. 9783/10-1400-805764, č.j. 9809/10-1400-805764, č.j. 9812/10-1400-805764 a č.j. 9813/10-1400-805764, se **zrušují a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci, k rukám zástupce Mgr. Aleše Eppingera, advokáta, náhradu nákladů řízení ve výši 57.400,- Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.
- III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce podal u Městského soudu v Praze dvě samostatné žaloby (pod sp. zn. 3 Af 28/2010 byla vedena původně žaloba proti rozhodnutím žalovaného ze dne 5.8.2010, č.j. 9782/10-1400-805764, č.j. 9781/10-1400-805764, č.j. 9814/10-1400-805764 a č.j. 9779/10-1400-805764, pod sp. zn. 3 Af 29/2010 byla vedena původně žaloba proti rozhodnutím ze dne 5. 8. 2010, č.j. 9780/10-1400-805764, č.j. 9784/10-1400-805764, č.j. 9792/10-1400-805764, č.j. 9783/10-1400-805764, č.j. 9809/10-1400-805764, č.j. 9812/10-1400-805764 a č.j. 9813/10-1400-805764), jimiž napadl rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu (dále jen „žalovaný“ nebo „odvolací orgán“) označená v záhlaví tohoto rozsudku.

Napadenými rozhodnutími bylo rozhodnuto o odvoláních žalobce proti platebním výměrům na daň z převodu nemovitosti, které byly vydány Finančním úřadem pro Prahu 8 (dále jen „správce daně“).

Žalobce v samostatně podaných žalobách nejprve popsal skutkové okolnosti dané věci. Uvedl, že dne 23.4.2001 na základě kupní smlouvy nabyl vlastnické právo k továrnímu areálu v k.ú. Libeň, obec Praha a provedl přestavbu tohoto areálu na bytový dům „Lofty Palmovka“. Vzniklo tak mj. 85 malometrážních bytových jednotek a 5 řadových mezonetových bytových jednotek. V letech 2004 až 2006 uzavřel žalobce jako prodávající kupní smlouvy o převodu vlastnictví jednotky, popř. kupní smlouvy o převodu vlastnictví jednotky a smlouvy o dílo, ohledně bytových jednotek umístěných v domě č.p. 1817 a v domě bez č.p., nyní s č.p. 2380, vše k.ú. Libeň.

Žalobce uplatnil osvobození od daně z převodu nemovitostí ve smyslu § 20 odst. 7 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění platném ke dni právních účinků vkladu kupních smluv (dále jen „zákon o trojdani“), neboť byl převod bytových jednotek osvobozen od daně z převodu nemovitostí jakožto první úplatný převod vlastnictví. Správce daně nárok na přiznání osvobození od daně z převodu nemovitostí však neuznal s poukazem na skutečnost, že žalobce má v obchodním rejstříku uveden jako předmět podnikání pouze „pronájem nemovitostí bez poskytování jiných než základních služeb spojených s pronájmem“. Žalobce dle názoru správce daně nesplnil jednu ze základních podmínek, a to že převod byl proveden v souvislosti s podnikatelskou činností žalobce, kterou je výstavba nebo prodej staveb a bytů. Žalovaný odvolání žalobce proti platebním výměrům zamítl.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2012, č.j. 3 Af 28/2010 - 100 byly žaloby zamítnuty s tím, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V projednávané věci soud shledal sporným, zda žalobce splnil podmínky § 20 odst. 7 zákona o trojdani, konkrétně výklad podmínky, zda byl v daném případě převod stavby proveden v souvislosti s podnikatelskou činností žalobce spočívající ve výstavbě nebo prodeji staveb a bytů. Soud zdůraznil, že bylo na žalobci, aby v rámci daňového řízení prokázal, že je subjektem splňujícím dané podmínky, tedy že je právnickou osobou, jejíž podnikatelskou činností je výstavba nebo prodej staveb a bytů, nebo že předmětem jeho činnosti je výstavba nebo prodej staveb a bytů. Dle soudu žalobcem předložené doklady neprokazují, že předmětem jeho činnosti byla výstavba a prodej staveb a bytů. Žalobce sám ani přestavbu předmětného obytného domu neprováděl, ani nedoložil, že by takovou činnost provozoval na jiných stavbách. Vyjma jednoho domu se podle předložených

dokladů nezabýval prodejem staveb a bytů. Tyto skutečnosti sám potvrdil, když předložil doklady vztahující se k přestavbě jediného objektu a následného prodeje jednotlivých bytů. Za této situace nebylo lze mít dle názoru soudu za prokázané, že žalobce je subjektem, jehož předmětem podnikání je výstavba a prodej staveb a bytů. Takovou činnost v rozsahu předpokládaném při podnikání žalobce neprovozoval, nebo o tom alespoň ani přes výzvu žalovaného nepředložil dostatečné důkazní prostředky.

Ke kasační stížnosti žalobce rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. února 2014, č.j. 5 Afs 72/2012 - 95 tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19.9. 2012, č.j. 3 Af 28/2010-100 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí správního orgánu. Nejvyšší správní soud nejprve poukázal na judikaturu tohoto soudu, v níž se opakovaně zabýval problematikou vztahující se k § 20 odst. 7 zákona o trojdani (např. rozsudek ze dne 13. 3. 2013, č.j. 5 Afs 73/2012 - 41, ze dne 22. 3. 2006, č. j. 1 Afs 57/2005 - 61, publ. pod č. 915/2006 Sb. NSS, ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 Afs 1/2010 - 59, publikovaný pod č. 2153/2010 Sb. NSS, zejména pak na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 2 Afs 212/2006 - 147, všechna rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz) a následně zdůraznil, že ani skutečnost, že stěžovatel neměl v rozhodné době zapsaný v obchodním rejstříku předmět podnikání spočívající ve výstavbě nebo prodeji staveb a bytů, ještě bez dalšího neznamena, že nesplnil podmínky pro osvobození stanovené v § 20 odst. 7 zákona o trojdani, neboť je třeba zkoumat nejen formální zápis v obchodním rejstříku, ale primárně i skutečný obsah činnosti vykonávané stěžovatelem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že řádné dokazování stran splnění podmínek pro osvobození nebylo vedeno, ačkoli stěžovatel důkazní prostředky k prokázání svého tvrzení navrhoval a finančním orgánům poskytl (zejména kupní smlouvy před provedenou výstavbou a prodejem, stavební povolení, výpis z katastru nemovitostí po zahájení stavby a před prvním prodejem, kolaudační rozhodnutí, výpis z katastru nemovitostí po kolaudačním rozhodnutí, fotografie nemovitostí před zahájením výstavby a po ukončení výstavby bytových a nebytových jednotek, hlavní knihu účetnictví a prohlášení jednatele stěžovatele o jeho podnikatelské činnosti). Správce daně i žalovaný je však ponechali bez řádného hodnocení. Nejvyšší správní soud proto konstatoval, že závěr o splnění či nesplnění podmínek pro osvobození od daně nebyl podložen výsledky řádně vedeného dokazování. Dokazování vedené finančními orgány mělo směřovat mj. ke zjištění, zda stěžovatel účel zákona naplnil, či nikoli a neomezit se pouze na zjištění údajů zapsaných v obchodním rejstříku. Nad to další nabízené důkazy v odvolacích řízeních (stavební povolení, kolaudační rozhodnutí, kupní smlouvy prokazující prodej bytů, hlavní kniha účetnictví, jednotlivé kupní smlouvy o převodu vlastnictví k bytové jednotce, atd.) nebyly žalovaným nikterak hodnoceny, když žalovaný fakticky vycházel jen z výpisu z obchodního rejstříku stěžovatele a z toho, že uvedenými důkazy byla prokázána „jednorázovost“ dané akce. Správce daně ani žalovaný přitom nebrali v potaz a žádným způsobem se ve vztahu k uvedeným důkazům ani nevypořádali s tvrzením stěžovatele před správcem daně, že „vzhledem k tomu, že daňový subjekt po celou dobu své existence realizoval pouze a výhradně výstavbu a prodej bytů, máme za to, že z faktického pohledu je naší podnikatelskou činností prodej bytů a nebytových prostor (neboť jsme nikdy nic jiného nedělali)“.

Nejvyšší správní soud dále zdůraznil, že z hlediska naplnění podmínek pro osvobození podle § 20 odst. 7 zákona o trojdani není primárně rozhodné to, zda daňový subjekt má postavení podnikatele či nikoliv, nýbrž to, zda vykonává výstavbu nebo prodej staveb a bytů v souvislosti s podnikatelskou činností nebo v rámci svého předmětu činnosti. Přitom je třeba

primárně vycházet z toho, zda daňový subjekt fakticky prováděl činnost spočívající ve výstavbě nebo prodeji staveb a bytů, v rámci níž došlo k převodu, nikoliv pouze z formálního zápisu předmětu podnikání nebo předmětu činnosti v obchodním rejstříku nebo v jiném veřejném rejstříku. Nejvyšší správní soud se přitom neztotožnil s dílčím závěrem Městského soudu v Praze v napadeném rozsudku a sice, že se v daném případě se nemohlo jednat o podnikatelskou činnost, neboť se jednalo o jednorázové provedení jedné stavby a tato činnost proto nebyla vykonávána soustavně. Nejvyšší správní soud rovněž vytkl Městskému soudu v Praze, že nelze bez dalšího konstatovat, že stěžovatel neunesl důkazní břemeno ohledně svých tvrzení, pokud důkazní řízení nebylo vedeno v souladu se základními zásadami zakotvenými v ust. § 2 odst. 1, 2, 3, 7, 9 ZSDP a ust. § 31 odst. 2, 4, 8 písm. c) ZSDP, resp. nebylo vedeno vůbec, neboť správce daně navržené důkazní prostředky, jimiž stěžovatel své tvrzení prokazoval, nehodnotil.

Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů skutkových a uzavřel, že teprve na základě řádně provedeného dokazování, v němž budou zhodnoceny veškeré rozhodné skutečnosti naznačené v rozsudku Nejvyššího správního soudu, lze dospět k závěru o tom, zda stěžovatel splnil podmínky pro osvobození od daně či nikoli, přitom vyřešení této otázky je podmínkou *sine qua non* pro další úvahy o tom, zda správce postupoval v souladu se zákonem při samotném stanovení daně či nikoli.

Městský soud v Praze vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s.ř.s.) z důvodů v rozsudku tohoto soudu napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil (když skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadených rozhodnutí, nemá v nich dosud oporu a vyžaduje zásadní doplnění) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.).

Na žalovaném nyní bude, aby vydal nové rozhodnutí v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 110 odst. 2 věta první s.ř.s., podle kterého, zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, ve spojení s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.

Poněvadž žalobce byl v merituu věci úspěšný, přiznal mu soud právo na náhradu nákladů řízení, které jsou v daném případě tvořeny náklady na zaplacení soudních poplatků ve výši 2.000,- Kč za poplatek z podané žaloby a 5.000 Kč za poplatek z podané kasační stížnosti; dohromady tedy 7.000 Kč.

Dále přiznaná náhrada sestává z nákladů na zastoupení advokátem jednak v řízení před zdejším soudem a jednak v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem.

V řízení před Městským soudem v Praze zástupce učinil celkem tři úkony právní služby. Za úkony právní služby ve věci samé soud považuje pouze takové úkony, které se týkají meritorních otázek a zároveň přináší nové žalobní body či nová skutková tvrzení,

kterými se může soud meritorně zabývat. Za těchto podmínek soud přiznal tedy náhradu nákladů pouze za tyto úkony právní služby: převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a účast při ústním jednání dne 19.9.2012 podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Výše náhrady za jeden úkon právní služby je stanovena ve výši 2.100 Kč podle dle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu ve znění vyhlášky č. 276/2006 Sb., poněvadž se jedná o úkony, které zástupce učinil před 31.12.2012, tj. před nabytím účinnosti vyhl. č. 486/2012 Sb. (k tomu srov. čl. II vyhl. č. 486/2012 Sb.).

Žalobou žalobce napadl celkem 11 správních rozhodnutí žalovaného, je tedy třeba při určení náhrady nákladů řízení postupovat podle § 12 odst. 3 (ve znění účinném do 31.12.2012), podle něhož *„při spojení dvou nebo více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno zákonem, se zvyšuje mimosmluvní odměna náležející ve věci s nejvyšší tarifní hodnotou o polovinu mimosmluvní odměny, jež by jinak náležela v ostatních spojených věcech.“* V projednávané věci žalobce podal celkem dvě žaloby (vedené pod sp.zn. 3Af 28/2010 a 3Af 29/2010), z nichž první směřovala proti čtyřem rozhodnutím žalovaného a druhá proti zbývajícím sedmi rozhodnutím; následně pak Městský soud v Praze spojil řízení o těchto žalobách ke společnému projednání podle § 39 odst. 1 s.ř.s. Ke spojení věcí tedy došlo částečně z vůle žalobce a částečně z rozhodnutí soudu. Aplikací § 12 odst. 3 advokátního tarifu na obdobné situace se zabýval již Nejvyšší správní soud v rozsudku z 21.7.2010, č. j. 1 Afs 96/2009 – 87, na který ostatně poukázal i sám žalobce a v němž soud uzavřel, že *„pro aplikaci § 12 odst. 3 advokátního tarifu tedy není rozhodné, kdy soud spojí věci ke společnému projednání, ale zda tak učiní. Při výpočtu náhrady nákladů řízení ve spojených věcech je pak nutno použít citované ustanovení na všechny úkony právní služby učiněné od zahájení řízení.“*

Městský soud v Praze tedy vycházející z citovaného rozhodnutí přiznal náhradu nákladů za zastoupení advokátem za celkem 3 úkony právní služby v plné výši (tj. 2.100 Kč) za 30 úkonů právní služby (tj. 10 napadených rozhodnutí po 3 úkonech) v poloviční výši (tj. 1.050 Kč). Dohromady tedy přiznal 37.800 Kč. V této souvislosti pak pro úplnost soud dodává, že podání dvou samostatných žalob nepovažoval za důvod pro odlišný postup; soud vycházel z důvodů, které uvedl v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud, tj. že *„smyslem § 12 odst. 3 advokátního tarifu je pak reagovat právě na tyto situace, kdy zdaleka nejvíce času a odborné erudice je třeba věnovat vypracování prvé žaloby proti prvému rozhodnutí, zatímco příprava ostatních žalob proti zbývajícím (skutkově souvisejícím) rozhodnutím již tak náročná není.“*

Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náleží advokátu ještě paušální částka náhrady hotových výdajů, a to ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby. Soud přiznal tuto částku za celkem 6 úkonů v řízení před zdejším soudem. Vycházel přitom z názoru, že hotové výdaje vznikají zástupci v tom rozsahu, v jakém směřují úkony právní služby vůči soudu; v projednávané věci žalobce podal ze své vůle celkem 2 žaloby a do okamžiku jejich spojení ke společnému projednání učinil v každé věci celkem 3 úkony. Náhrada hotových výdajů byla tedy určena celkem ve výši 1.800 Kč.

Za řízení před Nejvyšším správním soudem pak Městský soud v Praze přiznal náhradu nákladů za zastoupení advokátem za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti - § 11 odst. 1 písm. d/ advokátního tarifu) a k němu příslušející částku paušální náhrady hotových výdajů, tj. 2.400 Kč. S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního

soudu z 28.2.2012, č. j.9 Afs 23/2012 – 73 zdejší soud dospěl k závěru, že pro aplikaci § 12 odst. 3 advokátního tarifu není již místo, neboť předmětem přezkumu v kasačním řízení byl (jeden) rozsudek Městského soudu v Praze. Podle citovaného rozsudku, je totiž při aplikaci 12 odst. 3 advokátního tarifu „*vždy nutné vycházet z toho, kolik rozhodnutí je ve svém důsledku přezkoumáváno.*“

Částka náhrady nákladů za zastoupení advokátem byla tedy stanovena celkem na 42.000 Kč. Takto určená částka nákladů pak byla ještě zvýšená o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, neboť zástupce je plátcem této daně; celkem tedy činí 50.400 Kč.

Spolu s náhradou nákladů za zaplacené soudní poplatky tak soud přiznal žalobci na náhradě nákladů řízení částku 57.400 Kč a k jejímu zaplacení určil přiměřenou lhůtu.

Při rozhodování o vrácení soudního poplatku (výrok III.) soud vyšel z právního názoru Ústavního soudu vyjádřeného v nálezu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. I. ÚS 664/03, v němž Ústavní soud uvedl, že „[ú]stavně konformním výsledkem interpretace zákona č. 549/1991 Sb. [ve znění před novelou provedenou zákonem č. 218/2011 Sb., tj. před 1.9.2011 – pozn. Městského soudu v Praze] *však nemůže být taková interpretace, podle níž je účastník řízení povinen platit soudní poplatek za každé správní rozhodnutí, pokud jde o rozhodnutí, která jsou skutkově a právně zcela identická, týkají se týchž účastníků a jsou vydána též den stejným správním orgánem. V tomto smyslu považuje Ústavní soud interpretaci zákona č. 549/1991 Sb. za protiústavní.*“. V tomto ohledu tedy zdejší soud při vyměření poplatku postupoval nesprávně, když poplatek vyměřil za obě podané žaloby (pod sp.zn. 3 Af 28/2010 a 3 Af 29/2010). Soud proto rozhodl podle § 10 odst. 2 zákona o soudních poplatcích, že se žalobci poplatek ve výši 2.000 Kč vrací.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku není kasační stížnost přípustná; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V takovém případě lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. u Městského soudu v Praze do dvou týdnů po doručení rozsudku.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec, nebo člen, který za něj jedná, nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 26. května 2014

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Jeklová

